

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

20 MARS 1956.

PROPOSITION DE LOI

tendant à introduire une part de décoration artistique dans les bâtiments d'utilité publique.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le 12 avril 1949, feu M. le Sénateur Mazereel déposait sur le bureau du Sénat une proposition de loi, contresignée par MM. Mertens et Crommen, tendant à introduire une part de décoration artistique dans les bâtiments d'utilité publique.

Prise en considération, la proposition fut renvoyée à la Commission des Travaux Publics, laquelle, sur rapport de l'honorable M. De Coene, la vota à l'unanimité.

Cependant, cette proposition devint caduque par suite de la dissolution des Chambres, survenue le 21 mai 1949.

Un sort identique devait échoir à une seconde proposition de loi dans le même sens, déposée par MM. Mazereel, Crommen et Harmegnies, le 19 janvier 1950. (Dissolution du 30 avril 1950).

Réintroduite une nouvelle fois, le 4 juillet 1950, par MM. Mazereel, Crommen et Harmegnies, la proposition fut à nouveau frappée de caducité par la dissolution du 12 mars 1954.

Les raisons qui justifiaient les propositions ci-dessus ont conservé toute leur valeur. On y lisait, en effet : « Au moment où — notamment dans le but de résorber, tout au moins partiellement, le chômage — le pays va entreprendre la construction de nouveaux édifices publics, il est de notre devoir de songer à nos artistes. Eux aussi souffrent, parfois cruellement, du manque de travail rémunératrice ». Ajoutons-y que le mécénat privé tend à s'épuiser de plus en plus, ce qui rend indispensable le mécénat des pouvoirs publics.

L'Exposition Universelle et Internationale de 1958 permettra d'accroître, dans une large mesure, la possibilité pour les artistes de déployer leur talent sous de multiples aspects. Par là, tant les Belges eux-mêmes que les centaines de milliers de visiteurs étrangers qui sont attendus, auront l'occasion de connaître et d'apprécier les artistes de chez nous.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

20 MAART 1956.

WETSVOORSTEL

tot gedeeltelijke invoeging van kunstversiering in de gebouwen van openbaar nut.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Op 12 april 1949 diende wijlen Senator Mazereel bij de Senaat een wetsvoorstel in, dat medeondertekend was door de heren Mertens en Crommen, en dat ten doel had voor de gebouwen van openbaar nut het invoegen van een gedeeltelijke kunstversiering voor te schrijven.

Het voorstel werd in overweging genomen, naar de Commissie van Openbare Werken verzonden en daar, op verslag van de heer De Coene, eenparig goedgekeurd.

Het verviel echter tengevolge van de Kamerontbinding op 12 mei 1949.

Hetzelfde lot onderging een tweede voorstel met dezelfde strekking, op 19 januari 1950 ingediend door de heren Mazereel, Crommen en Harmegnies (ontbinding van 30 april 1950)..

Op 4 juli 1950 nogmaals ingediend door de heren Mazereel, Crommen en Harmegnies, verviel het voorstel voor de derde maal ingevolge de ontbinding op 12 maart 1954.

De gronden waarop de voormalde voorstellen berustten hebben intussen hun volle waarden behouden. In de toelichting las men immers : « Op het ogenblik dat — namelijk met het doel althans gedeeltelijk de werkloosheid op te slopen — het land de oprichting gaat aanvatten van talrijke openbare gebouwen, is het onze plicht aan onze kunstenaars te denken. Ook zij lijden soms zwaar onder het gemis van lonend werk » Daaraan kunnen wij toevoegen dat de private maezenassen meer en meer uitsterven, wat overheidssteun aan de kunst onontbeerlijk maakt.

De Wereldtentoonstelling van 1958, met haar internationaal karakter, zal voor onze kunstenaars ruimere mogelijkheden scheppen om hun talent in diverse richtingen ten toon te spreiden. Aldus zullen zowel de Belgen zelf, als de honderduizenden vreemde bezoekers die worden verwacht, de gelegenheid hebben het werk van onze kunstenaars te leren kennen en waarderen.

La proposition de M. Mazereel disait encore : « D'autre part, il n'est pas un bâtiment d'utilité publique, école ou gare de chemin de fer, bureau de postes ou maison communale, caserne même, qui ne puisse être rehaussé, extérieurement ou intérieurement, d'un motif de décoration artistique. Il va de soi que cette décoration pourra comprendre toutes les formes de l'art, qu'il s'agisse de mosaïques, de fresques, de peintures murales, de sculptures, de vitraux, de céramiques, d'ornements de fer forgé, d'ameublement de style ou de toute autre expression d'esthétique. »

Ces considérations sont, elles aussi, toujours valables.

Il n'est pas inutile d'ajouter ici que le Gouvernement s'est déjà soucié du problème puisqu'il a invité les industriels à pourvoir leurs installations d'une part de décoration artistique en leur consentant des exemptions d'impôts suivant des modalités bien précises.

En dehors du but de solidarité sociale — la résorption du chômage des artistes —, la proposition que j'ai l'honneur d'introduire aujourd'hui, poursuit également une fin éducative : donner à nos populations le goût de la beauté. Signons que, en marge des innombrables initiatives prises en la matière par nos villes et communes, le principe de la présente proposition vient d'être repris sur le plan communal.

In het voorstel van de heer Mazereel luidde het verder : « Daarbij, er is geen enkel gebouw van openbaar nut, hetzij een school of een spoorwegstation, een postkantoor of een gemeentehuis, zelfs een kazerne, dat, binnen of buiten, niet kan opgemaakt worden door een motief voor kunstversiering. Het spreekt vanzelf dat die versiering alle kunstvormen kan aannemen, hetzij mozaïek, fresco, muurschildering, beeldhouwwerk, gebrandschilderde ramen, keramiek, gesmeed ijzer, stijlmeubilering of alle andere kunstzinnige uitdrukking. »

Ook die overwegingen gelden nog steeds.

Het is wellicht niet overbodig hieraan toe te voegen dat de Regering zich reeds met dat probleem heeft bezighouden, vermits zij de industriëlen heeft verzocht in hun installaties enige kunstversiering aan te brengen, en hun uit dien hoofde vrijstelling van belasting heeft verleend volgens nauwkeurig vastgestelde regelen.

Naast het oogmerk van sociale solidariteit — opslorping van de werkloosheid bij de kunstenaars — heeft het wetsvoorstel, dat ik thans de eer heb in te dienen, ook een opvoedende strekking : bij onze medemensen zin voor schoonheid op te wekken. Verder vermelden wij nog dat, afgezien van de talloze initiatieven die ter zake door onze steden en gemeenten reeds zijn genomen, het in dit voorstel gehuldigde beginsel op het gemeentelijke vlak zo pas opnieuw aan de orde is gekomen.

J. BRACOPS.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

A dater de l'entrée en vigueur de la présente loi, toute construction ou aménagement de bâtiments d'utilité publique ayant un caractère durable, comprendra une part de décoration artistique qui sera évaluée au minimum à 1 % du coût total de l'ensemble des travaux.

Tout crédit, toute subvention directe ou indirecte, en vue de ces travaux, accordés par l'Etat, les provinces ou les communes, seront subordonnés à cette clause.

Art. 2.

Une commission composée de trois membres, comprenant un délégué du maître de l'ouvrage, l'architecte-auteur du projet et des plans et un délégué de l'Association des Artistes Professionnels de Belgique, est chargée de désigner le ou les artistes à qui sera confiée la décoration prévue.

Cette commission pourra proposer, si elle le juge opportun, l'organisation d'un concours public ou restreint. Les trois membres de la commission formeront le jury de ce concours.

Art. 3.

Les dépenses résultant de l'organisation d'un concours, notamment l'allocation de primes et toutes autres indem-

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Van de inwerkingtreding van deze wet wordt in de bouw of de inrichting van elk duurzaam gebouw van openbaar nut een deel kunstversiering opgenomen, te schatten op ten minste 1 % van de totale prijs der gezamenlijke werken.

Elk krediet, elke rechtstreekse of onrechtstreekse toelage, met het oog op zulke werken door de Staat, de provincies of de gemeenten toegekend, worden aan dit beding ondergeschikt gemaakt.

Art. 2.

Een Commissie van drie leden, een afgevaardigde van de bouwheer, de architect die het ontwerp en de plans maakte, en een afgevaardigde van de Vereniging der Beroepskunstenaars van België, is gelast de kunstenaar(s) aan te wijzen aan wie bedoelde versiering zal worden opgedragen.

Deze Commissie kan, voor zover zij het wenselijk acht, voorstellen een openbare of beperkte wedstrijd in te richten. De drie leden van de Commissie vormen in dat geval de examencommissie.

Art. 3.

De kosten, verbonden aan de inrichting van een wedstrijd, namelijk voor de toekenning van premies en voor

nisations des concurrents, n'affecteront pas le pourcentage | elke andere schadeloosstelling van de deelnemers, vallen
prévu pour la décoration artistique. | buiten het voor de kunstversiering vastgestelde percentage.

J. BRACOPS,
Mathilde GROESSER-SCHROEYENS,
F. BRUNFAUT,
G. BOHY,
J. VAN WINGHE,
M. DENIS.
